

EGTS I KVARKENREGIONEN

Mathias Lindström
Kvarkenrådet

Vad är EGTS?

- EGTS = Europeiska grupperingar för territoriellt samarbete
- EU:s egna juridiska instrument för gränsregional samverkan
- EGTS förordningen har funnits sedan 2006, förnyades år 2014
- Förnyelsen innebär bl.a. att man kan ta med ett land utanför EU, samt att ansökningsprocessen underlättats.
- Finns idag 69 etablerade EGTS i Europa, fler under planering
- Vem kan bilda EGTS?
 - Medlemmar från minst 2 EU länder samt:
 - Medlemsstater
 - Regionala myndigheter, lokala myndigheter
 - Offentligrättsliga institutioner
 - Organisationer till vilka hör ovannämnda
- Man kan bilda EGTS av olika orsaker, t.ex.
 - Förvaltning av gränsöverskridande INTERREG program
 - Upprätthållande av gränsöverskridande infrastruktur, sjukhus, universitet etc
 - Förverkligande av gränsöverskridande utvecklingsprojekt
 - Upprätthållande av vardagligt gränsöverskridande samarbete

Hur påverkar EGTS Kvarkenrådet?

- I det första skedet innebär EGTS processen endast att man omvandlar Kvarkenrådets juridiska status från registrerad förening till EGTS
- Kvarkenrådets stadgar har undersökts av juridikprofessor Joakim Nergelius från Örebro universitet, och konstaterats att EGTS i princip kan bildas utan att nuvarande stadgar ändras, undantaget att privatpersoner inte kan vara medlemmar i EGTS
- På längre sikt kan Kvarkenrådets uppgifter ändras eller utökas, beroende på medlemmarnas önskemål, samt ifall nya medlemmar ansluter

Varför EGTS?

- **En region med specialstatus i Norden och Europa**
- Starkare gränsregionalt ansvar för prioriterade frågor
- Tyngre organ för att gemensamt driva regionalt viktiga frågor på nationell, nordisk och EU-nivå
- Identifikation – underlättar agerande på EU nivå
- Synlighet!
- Stabilare struktur – från förening till stabilt juridiskt organ
- Tydligt riktad verksamhet
- Sparar resurser - bättre koordinering gällande prioriterade insatser – överlappningar undviks
- Möjlighet att direkt styra regionala åtgärder
- Synlighet i EU: Ingå i EGTS plattformen - stärker möjligheterna för intressebevakning i Europa
- **EGTS ingår i Kvarkenrådets strategi sedan år 2014, i handlingsplanen årligen, åtgärd i E12 projektet – finns en tydlig regional beställning**

Fördelar med EGTS

- En gemensam juridisk form **specifik för gränsöverskridande samverkan**
- Stabil och permanent struktur för gränsöverskridande samarbete
- Juridisk form känd och erkänd inom hela EU – stärker Kvarkenregionens status
- EGTS kan ensam driva Interreg, CEF och övriga EU projekt – behövs ej Lead Part och övriga partners - mindre byråkrati
- EGTS representerar regionen officiellt
- EGTS kan agera förvaltande myndighet för kommande Interreg program, eller delar därav – detta är en av de huvudsakliga uppgifterna enligt EGTS förordningen. Finansiering genom tekniskt stöd.
- Olika nivåer av myndigheter och organisationer kan samverka officiellt inom samma organisation - lokala, regionala och nationella myndigheter/organisationer från flera länder kan alla vara medlemmar i EGTS
- Medlemmarna kan finnas i fler än två länder – inte endast bilateralt samarbete
- EGTS stärker den gränsregionala imagen, identiteten och integrationen

Risker med EGTS

- Krävande etableringsprocess, förhandlingar och nya avtal med medlemmarna
- Att det regionala och politiska engagemanget inte är tillräckligt starkt – misslyckad förankring
- Partnerskapet? Regionreformen i Finland samt överföring av Region Västerbotten till Landstinget Västerbotten. Kommunernas roll?
- Att uppdraget inte görs tillräckligt tydligt
- Otillräcklig finansiering – EGTS innebär inte automatiskt tilläggsfinansiering
->Ökade uppgifter kräver stärkt basfinansiering
- EGTS förordningen kan ändras/uppdateras, precis såsom nationell lagstiftning kan ändras

EGTS i Norden

- Hittills inga EGTS i Norden, med ett undantag: Region Skåne är medlem i transportkorridoren Central European Transport Corridor CETC, med huvudsäte i Polen, som administreras i form av EGTS
- Kvarkenrådet EGTS skulle vara **det första helnordiska EGTS**, vilket skulle innebära ökad synlighet på den nordiska nivån
- Även inom andra nordiska gränsregioner såsom Mittnordenskommittén har EGTS möjligheten lyfts – andra nordiska gränskommittéer följer med stort intresse Kvarkenrådets process
- Nordiska ministerrådet (NMR) ser inga hinder för att Kvarkenrådet rf omvandlas till Kvarkenrådet EGTS, detta påverkar inte Kvarkenrådets status som nordisk gränskommitté eller finansieringen från NMR

Kansliets förslag på upplägg

Kvarkenrådets styrelse

Kansli

Horisontella kriterier: Gränsöverskridande, jämställdhet, miljö, demokrati och lika behandling

Utskott med egna styrgrupper:

Utskott 1
Trafik

Utskott 2
Näringsliv

Utskott 3
Högre
utbildning

Utskott 4
Kultur och
folklig
samverkan

-Kommun-
forum
-Övriga
utskott

Ev. framtida sekretariat för kommande Interreg program

www.kvarken.org

Kvarkenrådet

Gerbyvägen 18

FI-65230 Vasa, Finland

info@kvarken.org

Tfn +358 (0)40 1545 883

